

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/128/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119010516
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6119010516.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a sudcov JUDr. Jána Deáka a JUDr. Jozefa Mikluša, v trestnej veci obžalovaného M. O., pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. novembra 2019 o odvolaní obžalovaného M. O. proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/47/2019 zo 14.08.2019, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. sa z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/47/2019 z 14.08.2019 vo výroku o uloženom treste.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o d s u d z u j e obžalovaného M. O., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom G. X, N. N., t. č. ÚVV a ÚVTOS N. N., podľa § 200 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. a § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/47/2019 zo 14.08.2019 bol obžalovaný M. O. uznaný vinným v bode 1/ zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, v bode 2/ pre pokračovací prečin súlože medzi príbuznými podľa § 203 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 08.02.2019 v čase okolo 22:30 hodiny v obývacej izbe bytu nachádzajúcom sa na X. poschodí na O. Y., XX, N. N., pod vplyvom alkoholu, násillím rukami obchytával v oblasti prs a zadku svoju dcéru V. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. Y., XX, N. N., následne ju bozkával a taktiež sa jej násillným spôsobom rukou pokúsil dostať pod spodné nohavičky, čomu sa však fyzicky aj slovne bránila, v dôsledku čoho spadli obaja na gauč a z obývacej izby odišla a tak po chvíli násillím rukami obchytával v oblasti prs a zadku svoju vnučku O. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. Y., XX, N. N., bozkával ju a následne sa rukou dostal pod jej spodné nohavičky do oblasti genitálií a dvomi prstami vošiel minimálne tri krát do jej vagíny, počas čoho sa O. N. pred uvedeným konaním nebránila, nakoľko mala strach a svojho starého otca sa bála, potom sa O. N. podarilo zo zovretia starého otca vymaniť a ten od svojho ďalšieho konania upustil,

príčom poškodené V. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. Y.. XX, N. N. a O. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. Y.. XX, N. N. týmto konaním neutrpeli žiadne zranenia;

2/ v presne nezistený deň v jarnom období roku 2016 v dopoludňajších hodinách v byte v N. N., na ulici X.O.. XX, po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov vykonal súlož so svojou dcérou V. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. N., O. Y.. XX tak, že ju najskôr hladkal, potom ju vyzliekol, až nakoniec došlo medzi nimi k dokonanému pohlavnému styku, pričom V. N. sa tomuto fyzicky nebránila, len svojmu otcovi povedala, že jej to nerobí dobre na psychiku, že ona je jeho dcéra, pričom týmto konaním V. N., nar. XX.XX.XXXX neutrpela žiadne zranenie,

v presne nezistený deň na jar roku 2017 vo večerných hodinách v byte v N. N., na ulici G. č. X, po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov, vykonal súlož so svojou dcérou V. N., nar. XX.XX.XXXX tak, že ju najskôr hladkal v obývacej izbe, dával jej jazýčkovú pusku, pričom keď do obývacej izby prišla aj dcéra V. N., keď znovu ostali sami, prešli do spálne, kde M. O. svoju dcéru vyzliekol, ľahol si na ňu, a takto došlo medzi nimi k dokonanému pohlavnému styku, pričom V. N. sa tomuto fyzicky nebránila, len svojmu otcovi hovorila, nech ju nechá, nech jej dá pokoj, nech si nájde niekoho iného, lebo nie je normálne, aby niečo takéto praktizovali, pričom týmto konaním V. N., nar. XX.XX.XXXX neutrpela žiadne zranenie,

v presne nezistený deň na prelome leta a jesene roku 2017 vo večerných hodinách v byte v N. N., na ulici G. č. X, po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov vykonal súlož so svojou dcérou V. N., nar. XX.XX.XXXX tak, že ju v spálni najskôr vyzliekol, potom si na ňu ľahol, a takto došlo medzi nimi k dokonanému pohlavnému styku, pričom V. N., nar. XX.XX.XXXX sa tomuto fyzicky nebránila, len svojmu otcovi hovorila, nech ju nechá, že jej to nerobí dobre na psychiku, pričom týmto konaním V. N., nar. XX.XX.XXXX neutrpela žiadne zranenie.

Za to obžalovanému okresný súd uložil podľa § 200 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. a § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný M. O., ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. V odôvodnení podaného odvolania, napriek tomu, že smerovalo do výroku o treste, vyslovil názor, že konajúci okresný súd v danom prípade jednoznačne nesprávne vyhodnotil potrebu a nutnosť unesenia dôkazného bremena dozorujúceho prokurátora v podanej obžalobe, týkajúci sa skutku sexuálneho násillia. Nepopiera, že z jeho strany v daný deň 08.02.2019 došlo k nevhodnému konaniu voči poškodeným, avšak odmieta, že tomu to bolo takým spôsobom a konaním, ako to ustanovuje § 200 Trestného zákona a to násillím, hrozbou násillia alebo zneužitím bezbrannosti. Ďalej uviedol, že nie je presvedčený, že zo strany konajúceho súdu v zmysle § 34 ods. 3 a ods. 4 Trestného zákona zvolený postup súdu týkajúci sa výmery a spôsobu výkonu uloženého trestu bol správny aj vzhľadom na účel individuálnej prevencie voči jeho osobe, keďže mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Má za to, že pre nápravu a aj pre dosiahnutie v tomto prípade predovšetkým účelu individuálnej prevencie nemusí ihneď pri odsudzovaní páchatel'a postačovať, resp. byť potrebné ukladať automaticky nepodmienečný trest odňatia slobody, zvlášť pri jeho osobe, aj keď mu je jasné, že predmetná výmera uloženého trestu ani neumožňuje iný spôsob výkonu uloženého trestu. Avšak na strane druhej konajúci súd mohol a jednoznačne mal pri svojej rozhodovacej činnosti prihliadnuť aj na iné skutočnosti, resp. účelovo neprihliadať na iné skutočnosti a okolnosti ovplyvňujúce výšku uloženej trestnej sadzby v jeho neprospech, resp. spôsobu výkonu trestu odňatia slobody ako takého. Je toho názoru, že takto uložený trest odňatia slobody vzhľadom na jeho výmeru a hlavne spôsob jeho výkonu ďaleko presahuje ustanovenia o skutočnom účele a význame ukladania trestov. V predchádzajúcej fáze trestného konania, de facto doteraz, bol na svojej osobnej slobode obmedzený pobytom vo výkone väzby a práve týmto inštitútom už bol zabezpečený postih na jeho rodinu a jemu blízke osoby a práve tento pobyt vo výkone väzby ho prinútil k uvedomeniu si závažnosti svojho konania a následkov z neho plynúcich nielen voči nemu, ale predovšetkým voči svojej rodine, aby sa už v budúcnosti nedopustil nielen takéhoto druhu konania ale predovšetkým akéhokoľvek iného protiprávneho konania. Je presvedčený, že samotná

výchovná funkcia býva pri nepodmienečnom treste odňatia slobody veľmi preceňovaná. Je tomu tak vzhľadom na podmienky a prostredie výkonu trestu odňatia slobody a jeho negatívny vplyv na osobu páchatel'a. Jednoznačne výchovný vplyv je viditeľný v prípade podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody alebo podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom, kedy sa odsúdený nachádza už v spoločnosti svojej rodiny a blízkych osôb a nedostáva sa do prostredia osôb, ktoré sa dopustili trestnej činnosti, príp. ju páchajú pravidelne a opakovane. V jeho prípade by uloženie podmieneného trestu odňatia slobody spolu s vykonávaním probačného dohľadu v skúšobnej dobe a zároveň uložením povinnosti podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu zabezpečilo dosiahnutie účelu trestu, ktorý sa jeho uložením sleduje na rozdiel od nepodmienečného trestu odňatia slobody s poukazom na prostredie, v ktorom sa bude nachádzať. Spáchanie trestnej činnosti, ktorá sa mu kladie za vinu od počiatku trestného konania nespochybňoval, snažil sa či už súdu alebo orgánom činným v trestnom konaní oznámiť skutočnosť podstatnú pre rozhodnutie vo veci, počas svojich výpovedí nikdy nespochybňoval predmetné protiprávne konanie. Je si vedomý jeho závažnosti, jeho spáchanie ho úprimne mrzí, a to predovšetkým z pohľadu voči svojej rodine, ale hlavne k osobám poškodených. Záverom navrhol, aby vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd z dôvodu uvedeného v § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozsudkom rozhodol a uložil mu miernejší trest odňatia slobody, resp. trest odňatia slobody s podmieneným odkladom.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že namietajú len výšku trestu, nie výrok o vine. Požiadala, aby odvolací súd preskúmal výmeru trestu, a to aj s prihliadnutím na osobu obžalovaného, ktorý má XX rokov a doposiaľ odsúdený nebol. Navrhol, aby krajský súd obžalovanému uložil miernejší trest odňatia slobody, resp. trest odňatia slobody s podmieneným odkladom.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že napadnutý rozsudok vo výroku o treste považuje za správny a zákonný, a navrhol odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že mu je veľmi ľúto, čo sa stalo. Navrhol, aby mu odvolací súd znížil trest.

Krajský súd Banská Bystrica ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zistil, že odvolanie bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 Tr. por., pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späť vzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por. a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por..

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1. Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie obžalovaného M. O. je dôvodné.

Preskúmaním napadnutého rozsudku a konania mu predchádzajúceho, odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre zákonné rozhodnutie vo veci. Okresný súd výsledky vykonaného dokazovania správne vyhodnotil, keď dospel k záveru, že obžalovaný M. O. svojim konaním naplnil všetky zákonné znaky v bode 1/ zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 odsek 1 písm. c) Trestného zákona, v bode 2/ pokračovacieho prečinu súložie medzi príbuznými podľa § 203 ods. 1 Trestného zákona. Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o vine ani v postupe súdu predchádzajúcom tomuto výroku, nezistil chyby odvolaním nevytýkané a odôvodňujúce podanie dovolania, preskúmal z podnetu podaného odvolania v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. len výrok o uloženom treste.

Vychádzajúc z tejto situácie, odvolací súd preskúmal len odvolaním napadnutý výrok o treste a dospel k záveru, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu dostatočne neprihliadol na všetky zásady významné

pre ukladanie trestov a na účel trestu tak, ako vyplývajú z ustanovenia § 34 Trestného zákona, čo malo za následok, že uložený trest je neprimerane prísny, preto výrok o uloženom treste zrušil a rozhodol o treste sám.

K osobe obžalovaného bolo zistené, že doposiaľ nebol súdne trestaný. V mieste trvalého bydliska neboli zistené výhrady voči jeho správaniu. V evidencii priestupkov Mestského úradu N. N. a ani v Ústrednej evidencii priestupkov MV SR nemá záznam o spáchaní priestupku.

Pokiaľ ide ukladanie trestu, odvolací súd v súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prihliadol na všetky významné skutočnosti, ktoré sú potrebné pre správnu individualizáciu trestu. Pričom vychádzal z účelu trestu. Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Vzhľadom k tomu, že obžalovaný M. O. spáchal dva úmyselné trestné činy, preto mu odvolací súd ukladal úhrnný trest podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. Podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšieho trestného o jednu tretinu. V prípade obžalovaného O. druh a výmera trestu boli stanovené zákonným ustanovením § 200 ods. 2 Tr. zákona vzťahujúcim sa na najprísnejšie trestný skutok umožňujúci obžalovanému uložiť trest odňatia slobody vo výmere sedem až pätnásť rokov. Odvolací súd u obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, pretože pred spáchaním predmetnej trestnej činnosti viedol riadny život a jednu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. h) Trestného zákona, pretože spáchal viac trestných činov. Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu, alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. Odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., za použitia obmedzujúceho ustanovenia § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zák., podľa ktorého súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako dva roky. Podľa názoru odvolacieho súdu, na osobu obžalovaného nie je potrebné pôsobiť trestom odňatia slobody na základe zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ale účel trestu bude možné dosiahnuť aj trestom odňatia slobody kratšieho trvania. Pritom vychádzal z osobných pomerov obžalovaného, keďže obžalovaný má XX rokov, teda ide o osobu vyššieho veku, ktorá doposiaľ viedla riadny život, nebola odsúdená. Z uvedeného je zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by obžalovaný pocítoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. Na základe týchto okolností, teda osobných pomerov obžalovaného, a po zhodnotení všetkých skutočností, ktoré majú význam pri určovaní druhu trestu a jeho výmery dospel k záveru, že z hľadiska individuálnej aj generálnej prevencie je primeraný a zákonu zodpovedajúci trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov, ktorý trest nie je možné podmiennečne odložiť v zmysle § 49 ods. 1 a 51 ods. 1 Trestného zákona. Keďže obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, odvolací súd ho zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

S poukazom na zhora rozvedené dôvody senát krajského súdu rozhodol, tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.